NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 95. 's BOSCH. ZATURDAG, 7 NOVEMBER 1829.

Italie.

ROME, 22 *october*.

De heilige Vader heeft aan de kapel van *Lorette* eenen gouden kelk, wegende elf ponden, en aan de kerk van Cingoli, de geboorteplaats van Z. H., zes vergulde-brons kroon-kandelaren ten geschenke gegeven, welke m^gr. *Sala* belast is ter hand te stellen.

De kardinaal *Albani*, secretaris van staat, heeft van den Koning van Napels eene kostbare snuifdoos ten geschenke gekregen; Z. M. heeft, gedurende zijn verblijf vele mozaïeke werken voor de som van 16,000 *scudis* gekocht.

— Onder de booswigten, welke te Bologne gevat zijn, waarvan onlangs melding is gemaakt, zijn twee personen tot ligte straffen veroordeeld en de anderen zijn ter dood gebragt; men is het echter omtrent het getal dezer laatsten niet eens, welke sommigen op 5, anderen op 3 stellen. Onze dagbladen maken nopens deze gebeurtenis geen gewag.

Griekenland.

Het nationale congres heeft den 15 augustus een besluit genomen, ten aanzien der inkomsten van den president. Het luidt aldus: «Uit aanmerking, dat zijne excellentie de president, zoo wel vóór als na zijne aankomst in Griekenland, voor de behoeften des vaderlands het overschot van zijn vermogen, dat meer dan een half millioen piasters bedroeg, opgeofferd heeft; — uit aanmerking wijders, dat zijne excellentie, bij gebrek aan staatsinkomsten, de 12,000 talaris (spaansche piasters), welke hem het Panhellenion voor zijne jaarlijksche uitgaven aangeboden had, niet heeft aangenomen; de noodzakelijkheid erkennende, om zijne excell. de vereischte middelen te verschaffen, ten einde de waardigheid van zijn ambt op te houden en de behoeften van zijn huis te bestrijden, — besluit het nationale congres: Art 1. Er wordt aan zijne excell. den president *J. A. Capo d'Istrias*, voor zijne jaarlijksche uitgaven van 's lands wege de som van 180,000 phönikes in nationale munt (30,000 spaansche piasters) toegestaan. Art. 2. Het tegenwoordige dekreet zal in de verzameling van wetten opgenomen, en na de bekrachtiging der regering, uitgevaardigd worden, ten einde het door den druk bekend gemaakt en uitgevoerd worde.

Argos, den 13 augustus 1829.

De president der vergadering,
SISSINI.»

De president van Griekenland heeft daarop het volgende antwoord gegeven:

ARGOS, 15 *augustus* 1829. Het dekreet onder n° 9 van den 13 augustus, dat het congres mij ingezonden heeft, bepaalt de inkomsten van het hoofd van den staat. Bij ditzelfde dekreet neemt het congres in aanmerking het weinige, dat wij voor onzen persoon hebben kunnen doen, om te bewijzen, dat de Grieken door opofferingen en niet door persoonlijke voordeelen zich kunnen verheffen tot den rang, dien hun de nationale onafhankelijkheid en de vrijheid beloven. Wij achten ons gelukkig, dat het ons vergund was, voor een zoo heilig werk, de rest van ons gering vermogen op het altaar des vaderlands neder te leggen. Verre zij het van ons, dat wij niet zouden hopen, dat de natie deze ons niet te eeniger tijd zoude kunnen wedergeven; dan tot zoo lang zullen wij ons wel wachten, haren financiëlen staat daarmede te bezwaren, dat wij de terugbetaling der door ons voorgeschotene sommen begeeren. Wij zullen er insgelijks niet in treden, thans de som, welke voor de uitgaven van het opperhoofd van den staat is uitgetrokken, aan te nemen, en zoo lang onze eigene middelen toereikende zijn, zullen wij ons onthouden, de gelden van den staat voor onze behoeften te gebruiken. Wanneer wij, door de geheele uitputting van onze hulpbronnen, daartoe genoodzaakt mogten worden, zullen wij onze toevlugt tot de staatskas nemen, maar dezelve slechts met die uitgaven belasten, welke de uitoefening van onze functien noodzakelijk vereischen. Wij hebben daarbij tot dusverre de grootste spaarzaamheid doen in acht nemen, en zullen dit ook verder doen; want wij zouden niet van ons verkrijgen kunnen, ons zelven de aangenaamheden des levens, die welvaart vooronderstellen, te verschaffen, terwijl wij te midden van bouwvallen staan, en omringd zijn van geheele volksstammen, die in de diepste ellende zijn gedompeld. Gij deelt in deze gezindheden, mijne heeren, en gij hebt dit mede daardoor bewezen, dat gij de natie, in hoedanigheid van hare gevolmagtigden, zonder eenige ongeltenis, hebt gediend. Wij vleijen ons met de hoop, dat diegenen onder u, welke bij het provisionele bestuur aan de regering deel nemen, alsmede de overige burgers, welke hiertoe geroepen worden, met ons zullen inzien, dat de ambtenaren van den staat onder de tegenwoordige omstandigheden niet zulke bezoldigingen, als met hunne waardigheid of de door hen bewezene diensten in evenredigheid staan, bekomen kunnen, maar dat deze bezoldigingen stiptelijk, naar de geldelijke hulpbronnen, over welke de regering beschikken kan, moeten geregeld worden.

De president van Griekenland,
J. A. CAPO D'ISTRIAS.

Nederlanden.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van woensdag, 4 november.

Voorzitter: de heer *Corver Hooft.*

De vergadering wordt ten twee ure geopend.

Er zijn, behalve den voorzitter, 70 leden aanwezig.

In deze zitting zijn gelezen de notulen van de comités-generaal van den 26 en 28 october ll.. Uit eerstgemelde bleek, dat in gemeld comité het ontwerp van adres op 's Konings aanspraak gelezen en naar de afdeelingen was verzonden, en dat de heer *Fockema* eenige financiële berekeningen, voornamelijk het amortisatie-syndicaat betreffende, had overgelegd; dat in het tweede comité het veranderd adres, ten gevolge der aanmerkingen van de afdeelingen was voorgelezen en met 59 tegen 22 stemmen goedgekeurd.

Gelezen eene missive der eerste kamer van de staten-generaal, houdende kennisgeving, dat zij zich vereenigd had met het adres, in antwoord op 's Konings aanspraak van den troon. Na dat deze kennisgeving voor notificatie was aangenomen, is door de heeren *Reyphins* en *G. G. Clifford*, leden der commissie, belast met het aanbieden aan Z. M. van het adres der staten-generaal, in antwoord op de aanspraak van den troon, in beide talen, verslag gedaan, houdende, dat zij zich, op de gewone wijze, vereenigd had met eene commissie uit de eerste kamer, aan haar hoofd hebbende den president dier kamer, met de gewone plegtigheid bij Z. M., op laatstleden zaturdag, is toegelaten; dat het antwoord der staten-generaal door den president aan den Koning is voorgelezen en met gunstige oplettendheid door hoogstdenzelven is aangehoord; dat Z. M. in de fransche taal hoofdzakelijk heeft geantwoord verheugd te zijn, dat de gevoelens van de staten-generaal eenstemmig met de zijne waren; dat hij hoopte, dat die eenstemmigheid, gedurende de tegenwoordige zitting, versterkt zou worden door het algemeen overleg der staten-generaal, tot welzijn van het vaderland en tot handhaving der grondwet.

Besloten het rapport der commissie, benevens het adres op 's Konings aanspraak te doen drukken en aan de leden rond te deelen.

Is gelezen eene missive van Z. M., ten geleide van eene nadere redactie der concept-wet, betreffende de tractementen van de kantons- en arrondissements-regtbanken; drukken en ronddeelen en naar de afdeelingen verzonden; en eene missive van de eerste kamer der staten-generaal, omtrent de toestemming in het huwelijk van H. K. H. prinses *Marianne* met Z. K. H. prins *Albert* van Pruissen; aangenomen voor notificatie.

De president benoemde de volgende leden, als zullende uitmaken de commissie tot de petitien, gedurende de tegenwoordige zitting, en wel de heeren *Pycke, van Thuyl van Serooskerken van Heeze en Leende, le Liedel de Well, van Dam van Isselt, Veranneman, van Genechten* en *Alberda van Bloemersma*, in welker handen gesteld werden een aantal petitien, zoo die in de laatste zitting waren overgebleven, als die thans zijn ingekomen; daaronder bevonden zich twee uit gemeenten van West-Vlaanderen, verzoekende vrijheid van onderwijs; een van 93 roomsch-katholijke ingezetenen uit de gemeente Kuik, in Noord-Braband, verzoekende, dat de posten voor de beide eerediensten op de begrootingen in evenredigheid mogten worden gesteld; een van zekeren *Dupestiaux*, schoolmeester te Luik, verzoekende, dat de minister van justitie in staat van beschuldiging mogt worden gesteld; — Van 160 ingezetenen van de gemeente Wedel (arrondissement Aalst), enz., verzoekende volkomen vrijheid voor het onderwijs; — Van 48 inwoners van Zevenbeke, houdende hetzelfde verzoek; — Van eenige inwoners van eene gemeente in de provincie Noord-Braband, zich beklagende dat de burgemeester hunner gemeente tevens notaris is; — Van *J. H. Reykem* te Luik, verzoekende dat de stokla-

gen, die zoo zeer den mensch vernederen, in het leger van den staat mogen worden afgeschaft; — Van eenige ingezetenen van 's Hertogenbosch, zich beklagende over de straffen bij de wet op de schutterijen vastgesteld; — Van den heer *Legrand*, zich beklagende wegens de partijdige verdeelingen der ambten en bedieningen tusschen de ingezetenen van de zuidelijke en noordelijke provincien; — Van eenige ingezetenen uit de provincie Noord-Braband, protesterende tegen de toelating van den heer *Luyben* door voorzeide provincie gekozen tot lid van de tweede kamer der staten-generaal *; — Al deze stukken worden naar de commissie tot de petitien verzonden, ten einde daarvan verslag te doen.

Op eenige ingekomene boekwerken werd het gewoon besluit genomen. Waarna de vergadering zonder bepaald adjournement werd gescheiden.

'S HERTOGENBOSCH, 6 *november*.

Zijn Hoogeerwaarde de bisschop van Doornik, na op den 25 october ll. door den bisschop van Namen te zijn gewijd, heeft op den 3 dezer den eed, die bij het concordaat is voorgeschreven, in handen van den Koning, afgelegd. Op den 4 is Z. Hoogeerw. uit 's Hage vertrokken, om Z. H. den bisschop van Gent op den 8 dezer in deszelfs residentie-stad te gaan wijden, waarna Zijn Hoogeerw. dadelijk de reis naar 's Hage zal aannemen, om in handen van Z. M. den eed als bisschop van Gent af te leggen.

Zijne Hoogeerw. de heer *Capaccini* wordt den 14 dezer in 's Hage verwacht en is voornemens zijnen optrek te nemen bij den zeer eerwaarden heer *Sem*, pastoor en deken in gemelde stad.

— Wij vernemen, dat de heer *Luyben*, lid van de tweede kamer der staten-generaal, heden ochtend wederom naar 's Hage is vertrokken.

— Men zegt, dat verscheidene leden der tweede kamer van de zuidelijke provincien verlangen, dat, voor en aleer zich in de afdeelingen met het onderzoek der tienjarige begrooting bezig te houden, het gouvernement, alvorens andere maatregelen voorstelle, ten aanzien der vrijheid van het onderwijs en van de taal.

— Men zegt, dat de prins *de Gavre* de eenigste Zuid-Nederlander is, die tegen het antwoord op de redevoering van den troon gestemd heeft.

— De *Courrier des Pays-Bas* houdt het navolgende in: wij zijn gemagtigd en uitgenoodigd, om het gerucht van een driemanschap, tusschen de heeren *Ryphins, de Celles* en *le Hon* te logenstraffen; deze twee laatste heeren verzetten zich met nadruk tegen deze vooruitstelling, welke zij als lasterlijk beschouwen.

— De abt *van Crombrugghe*, overste van het kollegie te Aalst tot in 1825 is, zegt men, bij m^gr. den bisschop van Gent geroepen; het is zeker, dat hij naar Antwerpen is vertrokken, na alvorens een onderhoud met de hoogeerwaardige heeren vikarissen-generaal van dit bisdom, de heeren gouverneur en burgemeester gehad te hebben.

— Te Chokier, in de provincie Luik, is eene belangrijke ontdekking voor de aardbeschrijving gedaan. Sedert eene maand vond de opzigter van eenen kalkoven eenige gebeenten, in eenen scheur of berst van eene kalkachtige plaats, gelegen meer dan 150 ellen beneden de Maas; hiervan gaf hij kennis aan den heer doctor *Schmerling*, die dadelijk nasporingen deed verrigten en een groot getal dezer overblijfsels bijeen verzamelde; de heeren *Gaede* en *Levy*, hoogleeraren onzer hooge-school, hebben deze plaats bezocht, en in zeer weinig tijds, zelf vele beenderen en tanden gevonden, waaronder vele tanden van beeren, hijena's, leeuwen, rhenocerossen, zee- of nijl-paarden (het grootste viervoetig dier na den olijfant), paarden enz.; alles kondigt aan, dat deze verzameling overeenkomstig is aan die, welke men in vele landen in natuurlijke holen of bersten van zekere rotsen vindt, en die sedert vele jaren de aandacht der aardkundigen gevestigd heeft; vooral sedert de vermaarde hoogleeraar der aardbeschrijving aan de hooge-school te Oxford, de eerwaardige heer *Buckland*, zijn werk getiteld: *Reliquiæ Diluvianæ* (overblijfsels van den zondvloed), heeft bekend gemaakt.

— Men verneemt, dat te Rome toebereidselen worden gemaakt tot de *beatificatie* of zaligverklaring van den godvruchtigen en geleerden jesuit, *Petrus Canisius*, geboren te Nijmegen (prov. Gelderland), welke den catechismus van het concilie van Trente vervaardigd heeft.

UITTREKSEL *uit de* correspondentie *van de kamers, door den* Catholique *medegedeeld*.

Eene *statistiek* der *opinie* onder de katholijken van de noordelijke provincien zal u waarschijnlijk niet belangloos voorkomen.

Sedert langen tijd, gebukt onder eene onverdragelijke verdrukking, kunnen onze geloofsgenooten van dezen kant der groote rivieren zich zeer moeijelijk met het denkbeeld gewoon maken, dat zij burgers der Nederlanden zijn, in hetzelfde opzigt en onder denzelfden titel als de aanhangers van duizend en eene kleuren en verscheidenheden, welke rondom hen vermenigvuldigen. Ook ziet men, in weerwil der aanhoudende aangroeijingen van hun getal en van hunnen invloed, dat katholijken van die provincien het beeld van eenen leeuw voorstellen, die, na gedurende lange jaren, in de spijlen van zijn hok te hebben gebeten, dezelve, als het ware, door tooverij en geheel verwonderd over zulk eene gelukkige verlossing, mogt zien vallen, zoude aarzelen te ontsnappen uit eene gevangenis, welke hem door de gewoonte dragelijk gemaakt was.

Men begrijpt intusschen, dat de vrijheid aangenaam genoeg is, om over de zotste der *scrupulen* te zegepralen; de publieke geest heeft, sedert twee jaren, onder onze broeders van het geheele noordelijke gedeelte des koningrijks, groote vorderingen gemaakt. Laten wij terugkeeren tot het tijdstip der *petitien* van de laatst verloopene lente.

De noordelijke provincien, met uitzondering van Noord-Braband, bedroegen een zeer gering getal. Het *petitioneren*, zeiden eenige *notabelen* uit den Haag, zou meer kwaad dan goed stichten; omdat wij, wanneer een ieder niet *petitioneerde*, zelve aan de gunsten van het gouvernement de slechte katholijken zoude aanbevelen, die zich ter zijde mogten houden, en duizend andere, even onnoozele, redenen. Indien Braband, op dat oogenblik, insgelijks geredeneerd had, dan zoude men nog zonder bisschoppen zijn. Ook beginnen de Hollandsche katholijken te begrijpen, dat zij nog geene bisschoppen hebben: hunne flaauwheid is daarvan de eenige oorzaak.

In den Haag vooral openbaart zich deze flaauwheid of liever deze schroomvalligheid, op de betreurenswaardigste wijze, en men kan daarvan de oorzaken gemakkelijk aanduiden; van den eenen kant bekleeden de meest vermogende katholijke familien belangrijke posten, en van den anderen kant boezemt het hof, hetwelk hier even zeer in aanzien als te Brussel onopgemerkt is, eenen levendigen schrik aan het algemeen in, hetwelk de magt alleen in derzelver hofpracht ziet en het vermogen van het volksgevoelen miskent, wanneer hetzelve luid en algemeen geopenbaart wordt.

De katholijken van Amsterdam leggen veel meer onafhankelijkheid aan den dag; de rest is nog onder de verdrukking.

Maar men moet zeggen, dat dat alles goed verbeterd is, en dat er eene groote waarschijnlijkheid bestaat, dat onze vervolgde broeders ditmaal meer nadruk zullen toonen dan de laatste maal. De katholijken van Gelderland zijn begonnen bij herhaling te *petitioneren*. In Noord-Braband, zoo wel als in uwe voortreffelijke Vlaanderens, stelt de geestelijkheid zich aan het hoofd der beweging. Zij heeft talrijke *adressen* onderteekend, welke op tijd en plaats zullen verschijnen. Men vereenigt zich in de steden en op de dorpen; men *correspondeert*, men verheft zich. De leviten, zeide laatst een redenaar, in het midden eener heimelijke bijeenkomst, de leviten heffen de handen ten hemel, en gij, edelmoedig jongelingschap, vestigt uwe oogen op het zwaard van *Gédéon*....

Het zoude bezwaarlijk zijn u den schrik uit te drukken, waarmede de protestanten bevangen zijn. Zijn wij verpligt hen gerust te stellen? Dat zoude van onzen kant eene zwakheid zijn. Wij vragen gemeene regten en niets meer of minder; indien die heeren daarenboven begrijpen, dat hunne leerstellingen te zeer versleten zijn, indien er leerstellingen bestaan in eenen louter ontkennenden godsdienst, wat moet men dan antwoorden op beschroomdheden, welke de onbetwistbare oppermagt van den algemeenen godsdienst getuigen? De dwaling verschaft zich regt, en dit is het al.

De benoeming van den heer *le Clercq* tot lid van den staatsraad moet op verschillende wijzen beschouwd worden, van den eenen kant zoude het onregtvaardig zijn, te ontkennen, dat de heer *le Clercq* alle voor den post vereischte hoedanigheden bezat, en men moet de keus van eenen man, die na den heer *Raoux* in de commissie van den katholijken eerdienst geplaatst, misschien de eenigste van zijne ambtgenooten zal zijn, die de nederlandsche taal niet spreekt, als een gelukkig voorteeken voor het geschil over de vrijheid der taal beschouwen; laten wij intusschen het geval eens omkeeren. In de eerste plaats, is het al aanstonds niet beleedigend voor de natie, dat de magt, om aan den heer *le Clercq* eenen voorzittersstoel aan te bieden, juist het tijdperk kiest, waarop die natie kort te voren betuigd heeft, dat zij hem niet meer tot haren vertegenwoordiger hebben wil? Maar dit is eene omstandigheid, welke nog niet is waargenomen geworden.

Sedert dat de heer *van der Fosse* tot gouverneur geroepen is, wordt de post van procureur-generaal, bij het hoog geregtshof te Brussel, door den advocaat-generaal *de Stoop* waargenomen. De bevordering van den heer *le Clercq* zal insgelijks den post van procureur-generaal te Luik doen openstaan; er zal derhalve in het koningrijk geen procureur-generaal meer overblijven dan de heer *Philipse* in den Haag. Aan wien zal nu het regt op den post van procureur-generaal bij het hoog geregtshof te beurt vallen? Klaarblijkelijk aan eenen procureur-generaal bij een der thans bestaande hooge geregtshoven, en daar de heer *Philipse* op dit oogenblik de eenigste ambtenaar van dit soort is, zal de keus weldra gedaan zijn.

De heer *Philipse* is protestant en Hollander, de heer *van Maanen*, die hoopt president te worden, is protestant en Hollander; de griffier zal, naar regten, daar hij noodzakelijk de beide talen moet kennen, protestant en Hollander zijn. Gij begrijpt gemakkelijk den list.

* Wij wenschten wel te weten, welke de gronden en wie de teekenaars van deze petitie zijn.

OVER HET ANTWOORD DER KAMERS.

Het antwoord der staten-generaal schijnt een weinig gevoelig te zijn over de aanspraak van den troon en de gesteldheid der tweede kamer, dat wil zeggen, dat, daar de koninklijke aanspraak niets zeide en onze afgevaardigden zich, tot op dit oogenblik, in eene soort van onzekerheid bevinden, men vermijd heeft om, op eene al te zigtbare wijze, de groote geschilpunten, welke de gemoederen verontrusten, aan te raken.

Men heeft intusschen iets gezegd; het antwoord is niet uitsluitend uit *complimenten* en verdraaide spreekwijzen zamengesteld; men heeft zich zelfs, omtrent zekere onderwerpen, met waardigheid en op eene edele wijze uitgedrukt.

Het woord *hoop*, gevoegd in de tweede *periode*, is niet nutteloos; hetzelve schijnt te beteekenen, dat de natie van haren Koning het haar nog ontbrekende met vertrouwen verwacht.

De door de staten-generaal geuitte wenschen, omtrent den oorlog in de Indiën, zullen opgemerkt worden «Het moederland heeft, om dat doel te bereiken, *groote en edelmoedige opofferingen gedaan. Wy uiten den wensch, om daarvan het einde te zien en wy gevoelen de behoefte om daarvan de vruchten te plukken.*» Hiermede zegt men alles en de natie zoude, naar het schijnt, van hare vertegenwoordigers niets meer hebben kunnen eischen.

Wij zullen niet hetzelfde zeggen van de plaats, betrekkelijk de *organisatie* der regterlijke magt. Het was, naar ons oordeel, niet genoeg, te zeggen, dat die *organisatie* «een der vurigste wenschen der natie is,» men had het regtmatig ongeduld moeten aantoonen, dat het al te lang uitstel, aan deze *organisatie* toegebragt, verwekt heeft. Intusschen is het slot dezer *periode* goed. «Wij verlangen *in staat gesteld te worden,* om de voorstellen van wet, omtrent deze onderwerpen, aan te nemen, *en te erkennen, dat de in de voorgaande zitting geuitte aanmerkingen in overweging genomen syn.*»

Dit is eene van die spreekwijzen, waarin de kamers de meeste waardigheid getoond hebben.

Hetgeen zij ten aanzien van het ontwerp van wet op het onderwijs gezegd hebben, komt ons voor voldoende te zijn. Inderdaad, al wat de natie verzoekt, is eene wet, *die de liberaliteit der door ons maatschappelyk verdrag gewaarborgde beginselen geheiligd is.* Meer kan men niet willen of wenschen.

Maar de woorden, die de meeste aandacht verdienen, zijn die van het slot. Deze plaats moet in onze *parlementaire* jaarboeken bewaard worden.

De Koning had gezegd, dat hij, «getrouw aan de zinspreuk zijner vaderen, tot handhaving en bevestiging der maatschappelijke orde, steeds de middelen zoude aanwenden, welke de goddelijke Voorzienigheid hem in handen gegeven heeft.» Hierop antwoordden de staten-generaal: «De Voorzienigheid heeft aan u, Sire, de roemvolle zending voorbehouden, om bij de vereeniging van de provincien der Nederlanden, onder dezelfde grondwet en onder den schepter der *Nassaus,* den voorzittersstoel te bekleeden; om den grond te leggen tot de nieuwe maatschappelijke orde dier provincien, omtrent de openbare vrijheid, en om die orde voor altoos te bevestigen *door even zoo vreedzame als zekere middelen, door de volledige organisatie en de handhaving der constitutionele waarborgen.* Wij zijn overtuigd, dat *uwe Majesteit,* getrouw aan de zinspreuk van hare voorvaderen, *altoos, uit den grond des harten,* ter vervulling harer hooge zending, DIE MIDDELEN *zal bezigen;* zóó zal uwe Majesteit, op eene duurzame wijze, het geluk der natie en dat zijner *dynastie* verzekeren.»

Deze plaats is des te merkwaardiger, daar zij in weinige woorden, al de wenschen der *oppositie* uitdrukt, en van eenen anderen kant niets aanstootelijks voor het gouvernement oplevert. Men zoude, al bestond er geen ander bewijs van de kracht der *oppositie* in de tweede kamer, daaraan naauwelijks meer mogen twijfelen.

Er blijft derhalve voor onze afgevaardigden, zoo als wij, drie dagen geleden, zeiden, niets overig dan te willen en eendragtig te blijven. De *oppositie* komt ons op dit oogenblik voor minder de kracht van hare tegenstrevers te moeten vreezen, dan hare eigene verdeeldheden, hare argwanen en hare *jalousiën.* De hollandsche partij schijnt ten uiterste verzwakt te zijn en het is waarschijnlijk, dat zij van dag tot dag meer zal verzwakt worden; men moet dezelve ongetwijfeld niet gering achten dewijl haar nog meer dan één middel overschiet, en men kan niet weten wat er gebeuren zou, indien de Brabanders elkander niet verstonden. Wij hopen dat dit ongeluk geen plaats zal hebben. Het is zeker niet onmogelijk, dat een of meer leden der *oppositie*, hetzij uit gebrek aan oordeel, hetzij om beweegredenen van bijzonder belang, zoeken af te wijken van het pad, hetwelk zij sedert een jaar, zoo gelukkiglijk gevolgd heeft, en de tijdingen, welke wij, voor eenigen tijd aan onze lezers hebben medegedeeld, bewijzen meer, dan de mogelijkheid van eene zoodanige gebeurtenis. Maar het is even zeer zeker, dat de gevolgen van eenen soortgelijken afval volstrekt niet meer te vreezen zijn. Een man, die zich van het ligchaam der natie zal los maken, om op zijne eigene wijze in *oppositie* te komen, zal verlaten en op zich zelven blijven, en hoe groot zijne bekwaamheden ook zijn mogen, men zal naar hem niet luisteren en hij zal verloren zijn. Wij zijn hiervan zoodanig overtuigd, dat wij geene enkele poging zouden doen en dat wij geen twee woorden zouden willen zeggen om hieraan te herinneren.

(*Courrier de la Meuse.*)

Kanton Asten, 29 october 1829.

Mijnheer!

Wanneer, ten gevolge van de regterlijke *organisatie* in den jare 1811, de secretarissen bij de schepen-banken, in het arrondissement Eindhoven, tot notarissen werden aangesteld, bevonden zich in dit kanton *vier* notarissen, waarvan slechts een roomsch-katholijk was, de drie overige, die voormaals secretarissen waren geweest, behoorden tot het protestantsch kerkgenootschap, zoodat de roomsch-katholijken ook ten deze niet bevoordeeld waren. — Men maakte hierop geene aanmerking, noch men misgunde de benoemde personen hunne aanstelling niet, en vergenoegde zich met het vooruitzigt, dat bij het openvallen van eene notaris-plaats, de roomsch-katholijken niet zouden worden uitgesloten. Doch de ondervinding heeft doen zien, dat men na het jaar 1813, op art. 192 der grondwet, zeer verkeerd gerekend heeft. — In het jaar 1817 kwam de eerste notaris in dit kanton te sterven, en deszelfs plaats werd dadelijk door eenen protestant vervuld. In 1826 overleed de eenige roomsch-katholijke notaris; zeer geschikte *sollicitanten* uit dat kerkgenootschap deden zich daarvoor op, doch het mogt aan geenen van deze gelukken met den post begunstigd te worden; dezelve werd aan eenen protestant uit een ander kanton opgedragen, die in 1828 overleden zijnde, alweder door eenen anderen protestant, uit een vreemd kanton, is opgevolgd. — In junij ll. is eindelijk de vierde notaris gestorven, die tevens burgemeester te Asten was en aldaar resideerde; men vleide zich, dat, doordien de bevolking van dit kanton bijna geheel roomsch-katholijk is, en dat in de gemeente Asten onder eene bevolking van ruim 2600 zielen, nog geen 50 protestanten worden gevonden, er eindelijk toch een roomsch-katholijke tot notaris zoude worden benoemd; maar onze hoop is ijdel geweest; een protestant en *geëmployeerde* bij de regtbank te Eindhoven, is met dien post begunstigd; men zegt, dat deze bevordering gedaan is, niet om de roomsch-katholijken uit te sluiten of te miskennen, maar om plaats te maken voor een zoontje van den president der regtbank, die onlangs tot ridder benoemd is, tot vergelding, zoo men voorgeeft, voor zijne niet herkiezing onder de provinciale staten. Intusschen is het voor de ingezetenen van dit kanton ongelukkig, dat, om eenen jongen jongeling te plaatsen, die, hoe *bedaard* en *geschikt* hij ook moge wezen, en hoe veel kundigheden hij, op een togtje naar de West-Indiën, nu onlangs, op last van zijnen vader, gedaan, ook moge hebben verkregen, een ander is moeten bevorderd worden en dit ten nadeele van zoo vele geschikte *sollicitanten,* en waardoor bijna de geheele bevolking van het kanton verstoken wordt van de gelegenheid en het vermogen, om de uiterste wils-verklaringen door eenen notaris van hun eigen kerkgenootschap te doen opmaken.

Thans behooren alle notarissen in dit kanton tot het protestantsch kerkgenootschap, en ofschoon deze voor de roomsch-katholijken bestaande verongelijking voor dit oogenblik niet meer te herstellen is, heb ik evenwel vermeend u zulks te moeten mededeelen, met verzoek, om dezen brief in uw dagblad te plaatsen; dezelve kan almede tot een staaltje dienen, op welke wijze de protestanten in Noord-Braband vervolgd worden, en mogelijk aanleiding geven, dat bij voorkomende gelegenheid zoo partijdig niet meer worde gehandeld.

Uw Bestendige Lezer,
A. Z.

ANTWOORD.

Wij zullen in een volgend nommer eenige opmerkingen, nopens de notarissen in deze provincie, waartoe bovenstaande brief aanleiding geeft, mededeelen.

Ter bestrijding der kosten van den heer *de Potter* en voor de medailles van de heeren *de Meulenaere* en *Vilain XIIII* is ingekomen *f* 8-» (vroeger zijn er reeds *f* 34-» tot hetzelfde einde, van onderscheidene personen, ingekomen) van de heeren:

F. X. Janssens, med. doctor te Oosterhout.
G. Goverden, kapellaan te Oosterhout.
M. van Rosmalen, kapellaan te Prinsenhage.
F. J. Janssens, kapellaan te Wagenberg.

Met het vers:

Echt liberaal en katholyk is één,
Wyl beider doel de vrijheid *is gemeen.*
Lof, hulde hun, die voor de goede zaak veel lyden
En voor de vryheids-zuil als leeuwen deftig stryden.

EN GEBEDENBOEK, voor allen, die de eenwige Zaligheid willen deelachtig worden: door ALEXANDER Prins VON HOHENLOHE. — Met goedkeuring.

(Zijn ook nog weinige exemplaren te bekomen van)

III. ——————— DE WARE GODSDIENST, door P. SCHOUTEN, in leven R. K. Pr. en Pastoor te Alkmaar, 2de veel verbeterde druk. — Met goedkeuring.

Ter perse:

IV. ——————— GROOT GEBEDENBOEK voor Roomsch-Katholijken (*naar den 4den veel vermeerderden druk*), uit het Hoogduitsch van J. M. SAILER, Bisschop van *Germanikopolis* enz.

*** Bij de *Gebroeders LANGENHUYSEN*, Boek- en Steendrukkers te *'s Hage*, wordt met goed succes gedebiteerd:

DRIE VERHANDELINGEN over de twee besluiten van den 20 Junij 1829, betrekkelijk het *Collegium Philosophicum*, door eenen Huisvader, Petitieteekenaar. Uit het Fransch. Prijs 60 cents.

GEBEDEN, om in de tegenwoordigheid van het Allerhoogwaardigste, Hoogheilig Sakrament des Altaars, gedurende het gebed van veertig uren of den namiddag-godsdienst, uitgesproken te worden. Naar het Fransch, van den heer SIMON GOURDAN, Kanonnik-regulier der Abdij van den H. VICTOR, te *Parys*. 20 cents.

KORT HISTORISCH OVERZIGT, inhoudende: een kort begrip der Algemeene Geschiedenis, sedert de schepping der wereld tot aan het einde des jaars 1824 der christelijke tijdrekening. Verdeeld in eeuwen, ten einde met éénen opslag des oogs den tijd, waarin de voornaamste gebeurtenissen zijn voorgevallen, te kunnen berekenen, en alzoo dienende om het geheugen behulpzaam te zijn. Volgens het Fransch van den eerwaarden heer BORNE, R. K. Priester te *Meaux*; vertaald door L. G. B. 30 cents.

Ziet het licht en wordt verzonden:

BOSSUET, Geschiedenis der Veranderingen van de Protestantsche Kerken, *tweede en laatste deel* . . . . . . *f* 4 - 80.
CRONOLOGISCHE OPVOLGING der Paussen van den H. PETRUS tot PIUS VIII. . . . . *f* 3 - 50.
CHRISTUSBEELD, lithogr. plaat, gr. plano. . . *f* 0 - 80.
PORTRAIT van den Abt DE LA MENNAIS. . . *f* 0 - 25.
(Dit portrait is vervaardigd voor de bezitters van zijne werken, om hetzelve daarin te plaatsen.)

Zal binnen 14 dagen, worden uitgegeven, tegen den prys van f 1 - :
PROEVE *over den alleenhandel van het onderwys in de Nederlanden, door eenige vrienden der vryheid.* Met het *motto*: TE LATEN BEGAAN is hier het groote geheim en de eenige weg, die zeker tot goede gevolgen leidt. FOURERAX.
ALMANAK voor Roomsch-Katholijken met platen.

BEKENDMAKINGEN.

*** *Schoone Patrimonieele LANDGOEDEREN uit 'er hand te koop.*

Men presenteert te verkoopen, in de Provincie *Noord-Braband*, verscheidene HOEVEN, voor eene van dewelke eenen Pachter zich aanbied, die voor huur zoude betalen vier per cent van de koopsomme en daarenboven op zich neemen alle de belastingen.

Tot verdere informatien zich te adresseeren, met vragtvrij brieven, aan d'H'. *J. H. V. S.*, bij d'H'. *PEETERS*, Beeldhouwer, N°. 454, op de Paardemerkt, te *Antwerpen*.

*** *PETRUS HENRICUS VAN FENEMA*, openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, hoofdplaats van de provincie *Noord-Braband*, zal uit krachte van regterlijk gewijsde, ten overstaan van het vredegeregt te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar en voor alle man verkoopen: De TIENDE, afkomstig van wijlen den hoogedel geboren heer graaf MAXIMILIAAN HENDRIK LAERENS DE HOEN, gewoond hebbende, en overleden den 25 februarij 1803, te *Neufchateau*, provincie *Luik*, te weten:

1ste *Koop.* Twee derde gedeelten van de Groote KOORNTIENDE, geheven wordende onder de dorpen van *Boekel*, kanton *Gemert*, arrondissement *Eindhoven*, provincie *Noord-Braband*, waarvan het ander een derde gedeelte toebeheort aan den heer J. J. A. VAN WILLIGEN.

Zuivere opbrengst van de geheele TIENDE.

A°.	1818	*f* 3107-00	A°.	1824	*f* 1448-00
—	1819	» 3190-00	—	1825	» 1246-00
—	1820	» 2069-00	—	1826	» 1812-00
—	1821	» 1499-00	—	1827	» 2116-00
—	1822	» 1187-00	—	1828	» 2125-00
—	1823	» 2145-00	—	1829	» 2661-00

2de *Koop.* De Grove en Smalle TIENDEN, geheven wordende onder de dorpen van *Oirschot en Best*, kanton *Oirschot*, arrondissement *Eindhoven*, provincie *Noord-Braband*, rijdende met de TIENDEN, toebehoorende aan 's rijks Domeinen en jonkvrouw VAN BOMMEL.

Zuivere opbrengst.

A°.	1819	*f* 2661-00	A°.	1825	*f* [illegible]
—	1820	» 2197-00	—	1826	» 1411-00
—	1821	» 1880-00	—	1827	» 1595-00
—	1822	» 1035-00	—	1828	» 1691-00
—	1823	» 1387-00	—	1829	» 1775-00
—	1824	» 1157-50	—		

Deze Verkooping zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het Stads-Koffijhuis, bewoond wordende bij JAN VAN DUUREN, op donderdag den 19 November 1829, des avonds ten zes ure provisioneel, zullende veertien dagen daarna, en dus op donderdag den 3 December 1829, ter plaatse en ure voorschreven, de finale verkooping plaats hebben.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN FENEMA, voornoemd.

*** Eene Godsdienstige, deugdzame en werkzame BURGERDOCHTER, 45 jaren oud, van de R. K. Religie, van de beste getuigenissen voorzien, biedt zich aan, als HUISHOUDSTER, DIENSTMAAGD, enz., ook bij een' Pastoor. — Met de Huishouding, naaijen, wasch, Kerkelijke bezorging, oppassen van Zieken en Kinderen vleit zij zich zeer bekend te zijn. — Persoonlijk of schriftelijk, mits *franko*, te bevragen bij A. SCHIKHOFF, Boekverkooper te *Utrecht*.

De prijzen der granen alhier, van donderdag den 5 november zijn geweest:

Rogge,	*het nederlandsch mud,*	*f* 5-85 à 5-00.
Boekweit,		» 4-50 à 3-60.
Haver,		» 2-16 à 2-41.
Garst,		» 3-90 à 0-00.

Het nederlandsch pond boter. . . . . . . « 0-70 à 0-64.
De drie nederlandsche ponden roggebrood 29 cents.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 27 OCTOBER.

				Geb.
Nederlanden.				
Werkelijke Schuld.	à 2½	pCt.	59½ - 60¼	60
Uigestelde dito	«		[illegible]	17/64
Kansbiljetten.	«		[illegible]	24¼
Stellen van uitgeloten dito. . .			[illegible]	[illegible]
Amortisatie-Syndikaat	4½	pCt.	100 - ⅛	100⅜
Domein Losrenten	2½	«	98 - ½	98¼
Handel-Maatschappij.	4½	«	87¼ - ¾	87⅝
Frankryk.				
Inschrijving op het Grootboek.	3	«	83¼ - ¾	83½
Certifikaten van dito.	«	«	76¾ - 77¼	77
Rusland.				
Bij *Hope* en C°.	5	«	102½ - 103	102⅞
Negociatie 1828.	5	«	101¾ - 102¼	
Inschrijving op het Grootboek.	6	«	64¼ - 65½	65¼
Certifikaten van dito.	«	«	64¾ - 65¼	65⅛
Cert. dito Hamburg Admin. . .	5	«	96½ - ⅞	96⅝
Dito te Londen genegocieerd. .	«	«	97½ - 98	[illegible]
Pruissen.				
In Londen genegocieerd. . . .	«	«	111½ - 112	
Idem 2de Ligting	«	«	111½ - 113	
Spanje.				
Neg. bij *Hope* en C°.	5½	«	32¼ - 33	32¾
Te Parijs en Londen gedomd. .	5	«	8½ - ¾	8 11/16
Renten perpetuel	«	«	53 - ¼	53⅛
Coupons	«	*f*		[illegible]
Polen.				
Loten	«	*f*	96½ - [illegible]	[illegible]
Weenen.				
Bank.	5	pCt.	[illegible]	100
Dito.	4	«	[illegible]	87½
Certifikaten.	«	«	[illegible]	[illegible]
Metaliek.	5	«	99 - ¼	99⅛
Dito te Londen genegocieerd. .	«	«	99 - ½	99¼
Dito.	2½	«	55 - ½	55¼
Bank-Aktien.	4	«	1500 - 1510	1505
Aandeelen *f* 100 bij *Rotschild*.		«	211 - 213	212
Dito » 250 dito	4	«	400 - 402	401
Napels.				
Cert. bij *Lamaison* en *Bouwer*.	«	«		
Dito Napelsche Adm.	«	«	84½ - ¾	84⅝
Dito te Londen genegocieerd .	«	«	92¾ - 93¼	93
Denemarken.				
Negociatie in Londen.	«	«	73¼ - ¾	73½
Engeland.				
Geconsolideerde.	«	«	91 - ½	91¼

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, Huis N°. 60.